

NATIONAL BOOK AWARD 2017

JESMYN
WARD

ΤΡΑΓΟΥΔΑ,
ΑΤΑΦΟ
ΠΟΥΛΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

**ΤΡΑΓΟΥΔΑ,
ΑΤΑΦΟ
ΠΟΥΛΙ**

Jesmyn Ward

**ΤΡΑΓΟΥΔΑ,
ΑΤΑΦΟ
ΠΟΥΛΙ**

Μετάφραση: Ιωάννα Ηλιάδη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΑ, ΑΤΑΦΟ ΠΟΥΛΙ

Τίτλος πρωτοτύπου: *Sing, Unburied, Sing*

Συγγραφέας: Jesmyn Ward

Μετάφραση: Ιωάννα Ηλιάδη

Διόρθωση: Σουλβί Ρηγοπούλου

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Θάνος Κακολύρης

© 2017 by Jesmyn Ward

© 2018, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., για την ελληνική γλώσσα

Stanza IV from "The Gulf" from *The Poetry of Derek Walcott, 1948-2013*

by Derek Walcott.

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά τον Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2018

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής

τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-569-870-6

*Για τη μητέρα μου, τη Νορίν Ελίζαμπεθ Ντεντό,
που με αγάπησε προτού πάρω την πρώτη μου ανάσα.
Μου το δείχνει κάθε δευτερόλεπτο της ζωής μου.*

Ποιον γυρεύουμε, ποιον γυρεύουμε;
Τον Εκουιάνο γυρεύουμε.
Μήπως πήγε στο ρυάκι; Ας γυρίσει.
Μήπως πήγε στον αγρό; Ας γυρίσει.
Τον Εκουιάνο γυρεύουμε.

– Τραγούδι στη γλώσσα Κβα για την εξαφάνιση του Εκουιάνο,
ενός αγοριού από την Αφρική

Η μνήμη είναι ένα ζωντανό πλάσμα – είναι και αυτή μεταβατική.
Όσο όμως διαρκεί η στιγμή της, όλα όσα αναθυμιάται ενώνονται, και
ζουν – τα παλιά και τα νέα, το παρελθόν και το παρόν, οι ζωντανοί
και οι νεκροί.

– Από το *One Writer's Beginnings*
της Γιουντόρα Γουέλτι

Ο Κόλπος λάμπει, μουντός σαν μολύβι. Η ακτή του Τέξας
γυαλοκοπάει σαν μεταλλικό χείλος. Δεν έχω σπίτι
όσο το ελαφρόμυαλο καλοκαίρι
βράζει για κείνη τη μέρα που στο όνομα του Κυρίου ημών
τα κάρβουνα της φωτιάς θα στοιβαχτούν στο κεφάλι
όλων εκείνων που ευαγγέλιό τους έχουν το μαστίγιο και τη φλόγα,
γενιές και γενιές, οι νεκροί που δεν διδάσκουν.

– Από το «The Gulf» του Ντέρεκ Γουάλκοτ

Τζότζο

Μου αρέσει να πιστεύω ότι ξέρω τι είναι ο θάνατος. Μου αρέσει να πιστεύω ότι είναι κάτι που θα μπορούσα να το κοιτάξω στα ίσια. Όταν ο Πατερούλης μου λέει πως χρειάζεται τη βοήθειά μου και βλέπω κείνο το μαύρο μαχαίρι να γλιστράει στο ζωνάρι του παντελονιού του, τον ακολουθώ, καθώς βγαίνει απ' το σπίτι, προσπαθώ να κρατάω την πλάτη μου ίσια, τους ώμους μου στο ίδιο ύψος, σαν κρεμάστρα· έτσι περπατάει ο Πατερούλης. Προσπαθώ να κάνω λες και όλο αυτό είναι φυσιολογικό και βαρετό, ώστε ο Πατερούλης να πιστέψει ότι είμαι αντάξιος των δεκατριών μου χρόνων, ώστε ο Πατερούλης να ξέρει ότι είμαι έτοιμος να τραβήξω ό,τι πρέπει να τραβηχτεί, να χωρίσω τα εντόσθια από τους μυς, τα όργανα από τις κοιλότητες. Θέλω ο Πατερούλης να ξέρει ότι μπορώ να λερωθώ με αίμα. Σήμερα είναι τα γενέθλιά μου.

Πάνω την πόρτα να μη βροντήξει, την ακουμπάω μαλακά στο κάσωμα. Δεν θέλω να ξυπνήσει η Μαμάκα ή η Κέιλα, και να μην είναι κανείς μας στο σπίτι. Καλύτερα να κοιμηθούνε. Καλύτερα η μικρή μου αδερφή, η Κέιλα, να κοιμηθεί, γιατί τις νύχτες, που η Λιόνι λείπει στη δουλειά, η Κέιλα ξυπνάει κάθε μία ώρα, σηκώνεται καθιστή στο κρεβάτι, και ουρλιάζει. Καλύτερα η Μαμάκα, η γιαγιά μου, να κοιμηθεί, γιατί η χημειοθεραπεία ήρθε και τηνε ξέρανε και την έσκαψε, όπως σκάβουν ο ήλιος κι ο αέρας τις νεροβαλανιδιές. Ο Πατερούλης περπατάει ανάμεσα στα δέντρα, στητός και λιγνός

και μελαψός σαν νεαρό κυπαρίσσι. Φτύνει στο ξερό κοκκινόχωμα, και ο άνεμος κάνει τα δέντρα να κυματίζουν. Κάνει κρύο. Τούτη η άνοιξη είναι πεισματάρα· τις περισσότερες μέρες, δεν αφήνει να 'ρθει η ζέστη. Η παγωνιά λιμνάζει σαν νερό σε βουλωμένη μπανιέρα. Άφησα το φούτερ μου στο πάτωμα στο δωμάτιο της Λιόνι, εκεί που κοιμάμαι, και το μπλουζάκι μου είναι λεπτό, αλλά δεν τρίβω τα μπράτσα μου. Έτσι κι αφήσω το κρύο να με περονιάσει, ξέρω πως όταν δω το κασίκι, θα τιναχτώ ή θα στραβώσω τα μούτρα, όταν ο Πατερούλης τού κόψει το λαρύγγι. Και ο Πατερούλης, επειδή είναι ο Πατερούλης, θα το δει.

«Καλύτερα π' αφήσαμε το μωρό να κοιμάται» λέει.

Ο Πατερούλης έχτισε το σπίτι μας μόνος του, στενό μπροστά και μακρύ, κοντά στον δρόμο για να αφήσει το υπόλοιπο οικόπεδο δασωμένο. Έβαλε το χοιροστάσι και το μαντρί με τα κασίκια και το κοτέτσι σε μικρά ξέφωτα ανάμεσα στα δέντρα. Για να φτάσουμε στα κασίκια, πρέπει να περάσουμε από το χοιροστάσι. Το χώμα είναι μαύρο και λασπωμένο από την κοπριά, κι από τότε που μ' έδειρε ο Πατερούλης με τη ζωστήρα, όταν ήμουνά έξι χρόνων, επειδή έτρεχα στο χοιροστάσι χωρίς παπούτσια, δεν έχω ξανάρθει ποτέ ξυπόλυτος εδώ. Μπορεί να 'πιανες σκουλήκια, μου είχε πει ο Πατερούλης. Αργότερα το ίδιο βράδυ, μου είπε ιστορίες για τότε που εκείνος και οι αδερφές και οι αδερφοί του ήταν μικροί, κι έπαιζαν ξυπόλυτοι γιατί είχαν μόνο από ένα ζευγάρι παπούτσια, κι αυτά για την εκκλησία. Είχανε όλοι τους σκουλήκια, κι όταν πηγαίνανε στον καμπινέ, τραβούσαν σκουλήκια από τον πισινό τους. Δεν το λέω στον Πατερούλη, αλλά αυτό έπιασε περισσότερο από το ξύλο.

Ο Πατερούλης διαλέγει το άτυχο κασίκι, του δένει ένα σκοινί σαν θηλιά γύρω από τον λαιμό, το βγάζει από το μαντρί. Τα άλλα βελάζουν και του ορμάνε, τον κουτουλάνε στα πόδια, του γλείφουν το παντελόνι.

«Χρστ! Χρστ!» κάνει ο Πατερούλης, και τα κλοτσάει να φύγουν.

Μου φαίνεται πως τα κατσίκια καταλαβαίνονται μεταξύ τους· το βλέπω έτσι επιθετικά που κουτουλάνε, έτσι που δαγκώνουν το παντελόνι του Πατερούλη και το τραβάνε. Μου φαίνεται πως ξέρουν τι σημαίνει τούτο το σκοινί, χαλαρά δεμένο γύρω από τον λαιμό του κατσικιού. Το άσπρο κατσίκι με τις μαύρες πιτσιλιές χοροπηδάει από τη μια πλευρά στην άλλη, αντιστέκεται, λες και μυρίζεται για πού βαδίζει. Ο Πατερούλης το τραβάει πέρα από τα γουρούνια, που ορμούν στον φράχτη και του γρυλίζουν, θέλουν φαΐ, και συνεχίζει στο μονοπάτι προς την αποθήκη, που είναι πιο κοντά στο σπίτι. Φύλλα χαστουκίζουν τους ώμους μου, και μου ξεραίνουν το δέρμα, με γρατζουνάνε, αφήνοντας λεπτές άσπρες γραμμές χαραγμένες στα μπράτσα μου.

«Για δεν ξεχορτάριασες περισσότερο εδώ, Πατερούλη;»

«Δεν έχει αρκετό χώρο» λέει ο Πατερούλης. «Και δεν είν' ανάγκη να βλέπει κανείς τι έχω εδώ πίσω».

«Τα ζώα ακούγονται μπροστά. Από τον δρόμο».

«Κι αν κάνει κανείς πως έρχεται εδώ πίσω και πάει να πειράξει τα ζώα μου, τον ακούω που έρχεται μέσ' απ' τα δέντρα».

«Θα άφηνε, λες, κανένα απ' τα ζώα να το πάρουν;»

«Όχι. Τα κατσίκια είναι ζόρικα και τα γουρούνια πιο ξύπνια απ' όσο νομίζεις. Και στριμμένα, αποπάνω. Τούτα τα γουρούνια θα κόψουν δαγκωματιά απ' το χέρι που δεν είναι μαθημένα να τρώνε».

Ο Πατερούλης κι εγώ μπαίνουμε στην αποθήκη. Δένει το κατσίκι σ' ένα στύλο που έχει μπήξει στο πάτωμα, κι εκείνο τού φωνάζει.

«Ξέρεις κανέναν που να 'χει χύμα όλα του τα ζώα να φαίνονται;» λέει ο Πατερούλης. Κι έχει δίκιο. Κανένας στο Μπουά δεν έχει τα ζώα του χύμα στα χωράφια ή μπροστά μπροστά στη γη του.

Το κατσίκι κουνάει το κεφάλι του αριστερά δεξιά, τραβιέται προς τα πίσω. Προσπαθεί να ξεφορτωθεί το σκοινί. Ο Πατερούλης το καβαλάει, βάζει το μπράτσο του κάτω από το σαγόνι του ζώου.

«Ο Μεγάλος Τζόζεφ» λέω. Θέλω να κοιτάξω έξω απ' την καλύβα

όταν το λέω, πάνω απ' τον ώμο μου, την κρύα, ηλιόλουστη πράσινη μέρα, αλλά αναγκάζω τον εαυτό μου να στυλώσει τα μάτια στον Πατερούλη, στο κατσίκι, που του τεντώνουν τον λαιμό για να πεθάνει. Ο Πατερούλης ξεφυσάει. Δεν ήθελα να πω το όνομα του Μεγάλου Τζόζεφ. Εκείνος είναι ο λευκός παππούς μου, ο Πατερούλης είναι ο μαύρος μου. Ζω με τον Πατερούλη από τότε που γεννήθηκα· έχω δει τον λευκό παππού μου δύο φορές. Ο Μεγάλος Τζόζεφ είναι ολοστρόγγυλος και ψηλός, και δεν μοιάζει καθόλου με τον Πατερούλη. Δεν μοιάζει ούτε καν με τον Μάικλ, τον πατέρα μου, που είναι αδύνατος και μουτζουρωμένος με τατουάζ. Τα μάζεψε σαν ενθύμια από επίδοξους καλλιτέχνες στο Μπουά και στη θάλασσα, όταν δούλευε στ' ανοιχτά, και στη φυλακή.

«Ορίστε, λοιπόν» λέει ο Πατερούλης.

Ο Πατερούλης παλεύει με το κατσίκι λες και παλεύει με άνθρωπο, και τα γόνατα του ζώου λυγίζουν. Πέφτει με τη μούρη στο χώμα, γυρίζει το κεφάλι του στο πλάι και κοιτάει προς το μέρος μου, με το μάγουλό του να τρίβεται στη σκονισμένη γη και στο ματωμένο πάτωμα της αποθήκης. Μου δείχνει το θολό του μάτι, αλλά εγώ δεν κοιτάω από την άλλη, δεν ανοιγοκλείνω τα μάτια. Ο Πατερούλης κόβει. Το κατσίκι βγάζει έναν ήχο έκπληξης, ένα βέλασμα, που το καταπίνει ένα γουργουρητό, και ύστερα υπάρχει παντού αίμα και λάσπη. Τα πόδια του κατσικιού γίνονται σαν λάστιχο και λύνονται, και ο Πατερούλης δεν πασχίζει πια. Σηκώνεται όρθιος στη στιγμή, και δένει ένα σκοινί γύρω από τους αστραγάλους του κατσικιού, σηκώνοντας το σώμα του σ' έναν γάντζο που κρέμεται από τα δοκάρια της στέγης. Αυτό το μάτι: ακόμη υγρό. Με κοιτάει λες κι ήμουν εγώ κείνος που του 'κοψε το λαρύγγι, λες κι ήμουν εγώ αυτός που το ξεμάτωσε, κάνοντάς του όλη τη μούρη κατακόκκινη απ' το αίμα.

«Έτοιμος;» ρωτάει ο Πατερούλης. Βιαστικά, μου ρίχνει τότε μια ματιά. Γνέφω καταφατικά. Κατσουφιάζω, το πρόσωπό μου σφίγγεται. Προσπαθώ να ηρεμήσω, καθώς ο Πατερούλης κόβει το κατσίκι

κατά μήκος των ποδιών, σαν να του φτιάχνει ραφές παντελονιού, ραφές πουκαμίσου, γραμμές από πάνω ως κάτω.

«Πιάσε τούτο δω» λέει ο Πατερούλης. Δείχνει μια χαρακιά στο στομάχι του κατσικιού, και χώνω μέσα τα δάχτυλά μου και γραπώνω. Είναι ακόμη ζεστό, και υγρό. *Μη σου γλιστρήσει, λέω από μέσα μου. Μη σου γλιστρήσει.*

«Τράβα» λέει ο Πατερούλης.

Τραβάω. Το κασίκι έρχεται τα μέσα έξω. Γλίτσα και αποφορά παντού, κάτι ταγκό και οξύ, σαν άντρας που 'χει μέρες να κάνει μπάνιο. Το δέρμα ξεφλουδίζεται σαν μπανάνα. Με ξαφνιάζει, κάθε φορά, πόσο εύκολα βγαίνει μόλις τραβήξεις. Ο Πατερούλης τραβάει δυνατά από την άλλη πλευρά, κι ύστερα κόβει και ξεκολλάει το πετσί από τα πόδια. Τραβάω να κατεβάσω το δέρμα από το πόδι προς την πατούσα του ζώου, αλλά δεν μπορώ να το βγάλω όπως ο Πατερούλης, κι έτσι το κόβει και το ξεκολλάει εκείνος.

«Από την άλλη» λέει ο Πατερούλης. Πάνω τη ραφή κοντά στην καρδιά. Το κασίκι είναι ακόμα πιο ζεστό εκεί, και αναρωτιέμαι αν η πανικόβλητη καρδιά του χτύπησε τόσο δυνατά, που έκανε το στήθος του να ζεσταθεί περισσότερο, ύστερα όμως κοιτάζω τον Πατερούλη, που έχει ήδη αρχίσει να ξεκολλάει το δέρμα από το πόδι του κατσικιού, και ξέρω ότι με το να αναρωτιέμαι, έγινα πιο αργός. Δεν θέλω να περάσει την αργοπορία μου για φόβο, για αδυναμία, να νομίζει ότι δεν είμαι αρκετά μεγάλος για να αντικρίσω τον θάνατο όπως πρέπει να τον κοιτάζει ένας άντρας, κι έτσι αρπάζω και τραβάω. Ο Πατερούλης ξεκολλάει το δέρμα από το πόδι του ζώου, και ύστερα το ζώο ταλαντεύεται κρεμασμένο από το ταβάνι, όλο ρόδινο και γεμάτο μυς, αντανακλώνοντας το έστω λιγοστό φως, γυαλίζοντας στο σκοτάδι. Το μόνο που έχει απομείνει από το κασίκι είναι η τριχωτή του μούρη, και με κάποιον τρόπο αυτό είναι ακόμα πιο αποτρόπαιο και από εκείνη τη στιγμή προτού του κόψει το λαρύγγι ο Πατερούλης.

«Φέρε τον κουβά» λέει ο Πατερούλης, κι έτσι παίρνω το μεταλ-

λικό δοχείο από ένα ράφι στο πίσω μέρος της αποθήκης, και το τραβάω κάτω απ' το ζώο. Σηκώνω το δέρμα, που ήδη έχει αρχίσει να σκληραίνει, και το πετάω μέσα. Τέσσερα φύλλα από δαύτο.

Ο Πατερούλης σκίζει προς τα κάτω στο κέντρο του στομαχιού, και τα εντόσθια γλιστρούν έξω και χύνονται μες στο δοχείο. Συνεχίζει να σκίζει, και η μυρωδιά σε πνίγει σαν μια φτυαριά γουρουνίσια κοπριά στα μούτρα. Μυρίζει σαν σανός που έχει μαραθεί και σαπίζει στο πυκνό δάσος, όταν το μόνο σημάδι απ' αυτόν είναι η βρόμα και οι βαρβακίνες που πληθαίνουν αποπάνω του και κάθονται και κόβουν κύκλους. Βρομάει σαν οπόσοιμ ή αρμαδίλος, μισοπατημένος πάνω στον δρόμο, που σαπίζει στην άσφαλο και στον ήλιο. Αλλά χειρότερα. Τούτη η μυρωδιά είναι χειρότερη· είναι η μυρωδιά του θανάτου, με τη σαπίλα να έρχεται από κάτι που μόλις πριν από λίγο ήταν ζωντανό, ζεστό, με αίμα και ζωή. Μορφάζω, θέλω να κάνω την γκριμάτσα αηδίας της Κέιλα, την γκριμάτσα που κάνει όταν είναι θυμωμένη ή ανυπόμονη. Σε όλους τους άλλους φαίνεται λες κι έχει μυρίσει κάτι άσχημο: Τα πράσινα μάτια της μισοκλείνουν, η μύτη της γίνεται σαν μανιτάρι, τα δώδεκα μικροσκοπικά πρώτα δοντάκια της φαίνονται μέσ' από το ανοιχτό της στόμα. Θέλω να κάνω αυτή την γκριμάτσα επειδή αν ζάρωνα τη μύτη μου και πίεζα τη μυρωδιά να φύγει, ίσως αυτό να τη λιγότευε, ίσως να έκλεινε απέξω τούτη την αποφορά θανάτου. Ξέρω ότι είναι από το στομάχι και τα εντόσθια, αλλά το μόνο που βλέπω είναι η γκριμάτσα αηδίας της Κέιλα και το θολό μάτι του κατσικιού, και ύστερα δεν μπορώ να μείνω ακίνητος και να δω άλλο, ύστερα έχω βγει από την αποθήκη και ξερνάω στο χορτάρι απέξω. Το πρόσωπό μου καίει, αλλά τα μπράτσα μου είναι κρύα.

Ο Πατερούλης βγαίνει από την καλύβα, κι έχει ένα μεγάλο κομμάτι παΐδια στο χέρι του. Σκουπίζω το στόμα μου και τον κοιτάζω, αλλά

εκείνος δεν βλέπει εμένα, κοιτάζει προς το σπίτι, γνέφει προς τα κει.

«Μου φάνηκε πως άκουσα το μωρό να κλαίει. Καλύτερα να πας να ρίξεις μια ματιά».

Βάζω τα χέρια στις τσέπες μου.

«Δεν θες βοήθεια;»

Ο Πατερούλης κουνάει αρνητικά το κεφάλι.

«Τα καταφέρνω» λέει, αλλά μετά με κοιτάζει για πρώτη φορά και τα μάτια του δεν είναι σκληρά πια. «Τράβα εσύ». Και ύστερα γυρίζει από την άλλη και πηγαίνει πάλι στην αποθήκη.

Ο Πατερούλης πρέπει να παράκουσε, γιατί η Κέιλα δεν έχει ξυπνήσει. Είναι ξαπλωμένη στο πάτωμα με το παντελόνι της πιτζάμας της και με το κίτρινο φανελάκι της, με το κεφάλι στο πλάι, με τα χέρια τεντωμένα λες και πάει να αγκαλιάσει τον αέρα, με τα πόδια ορθάνοιχτα. Πάνω στο γόνατό της είναι μια μύγα, και τη διώχνω με το χέρι μου, ελπίζοντας πως δεν καθόταν εκεί όλη την ώρα που ήμουν στην αποθήκη με τον Πατερούλη. Τρώνε απ' τα σάπια. Παλιά, όταν ήμουν μικρότερος, τότε που τη φώναζα ακόμη «μαμά», η Λιόνι μου είχε πει ότι οι μύγες τρώνε σκατά. Ήταν τότε που τα πράγματα συνήθως ήταν καλύτερα παρά χειρότερα, τότε που μ' έσπρωχνε στην κούνια που είχε κρεμάσει ο Πατερούλης από μια καρυδιά στην αυλή, ή καθότανε δίπλα μου στον καναπέ κι έβλεπε τηλεόραση μαζί μου, τρίβοντάς μου το κεφάλι. Προτού αρχίσει να φεύγει περισσότερο απ' όσο έμενε εδώ. Προτού αρχίσει να σνιφάρει τριμμένα χάπια. Προτού αρχίσουν να μαζεύονται και να μαζεύονται όλες οι μικρές κακίες που μου είπε και σφηνώσουν σαν πετραδάκια σε γδαρμένο γόνατο. Τον καιρό εκείνο, φώναζα ακόμη «πατερούλη» τον Μάικλ. Τότε που ζούσε μαζί μας, προτού πάει πάλι να μείνει με τον Μεγάλο Τζόζεφ. Προτού τον πάρει η αστυνομία, τρία χρόνια πριν, προτού γεννηθεί η Κέιλα.

Κάθε φορά που η Λιόνι μου έλεγε κάτι κακό, η Μαμάκα τής έλεγε να με αφήσει ήσυχο. Απλώς έπαιζα μαζί του, έλεγε η Λιόνι, και

κάθε φορά χαμογελούσε πλατιά, περνούσε το χέρι της από το μέτωπό της για να στρώσει τα κοντά μαλλιά της, που είχαν ανταύγειες. *Διαλέγω χρώματα που φωτίζουν το δέρμα μου, έλεγε στη Μαμάκα. Που κάνουν αυτό το σκοτάδι να λάμπει. Κι ύστερα συμπλήρωνε: Ο Μάικλ το λατρεύει.*

Τραβάω την κουβέρτα πάνω στην κοιλιά της Κέιλα και ξαπλώνω δίπλα της στο πάτωμα. Το ποδαράκι της είναι ζεστό στο χέρι μου. Εξακολουθώντας να κοιμάται, κλοτσάει το σκέπασμα κι αρπάζει το χέρι μου, το τραβάει πάνω στην κοιλιά της, κι έτσι την κρατάω, μέχρι που ησυχάζει πάλι. Το στόμα της ανοίγει και διώχνω με το χέρι μου τη μύγα που στριφογυρίζει αποπάνω, και η Κέιλα βγάζει ένα μικρό ροχαλητό.

Όταν ο πατέρας του δεκατριάχρονου Τζότζο αποφυλακίζεται από το σκληρό σωφρονιστικό ίδρυμα Πάρτσμαν, ο ίδιος και η μικρή του αδερφή αναγκάζονται να συνοδεύσουν τη ναρκομανή μητέρα τους στο ταξίδι της βόρεια, στην καρδιά της πολιτείας του Μισισίπι, σε μια διαδρομή που ξετυλίγει τη σκληρή ιστορία της οικογένειάς τους, αλλά και την ιστορία ενός άλλου μαύρου αγοριού που έχει πολλά να διδάξει στον Τζότζο.

Η Τζέσμιν Γουόρντ μεταφέρει το αρχετυπικό μυθιστόρημα δρόμου στην ύπαιθρο της Αμερικής του εικοστού πρώτου αιώνα, και συνθέτει, μέσα από το αιχμηρό πορτρέτο της οικογένειας του Τζότζο, μια συγκλονιστική αφήγηση ελπίδας κι αγώνα που ταξιδεύει στο παρελθόν και στο παρόν, διερευνώντας τις άσχημες αλήθειες στον πυρήνα της αμερικανικής ιστορίας, αλλά και τη δύναμη, ή τους περιορισμούς, των οικογενειακών δεσμών.

Ένα συγκλονιστικό και απαραίτητο ανάγνωσμα για όποιον πιστεύει ότι οι σκιές της σκλαβιάς έχουν παρέλθει και για όποιον θεωρεί ότι τα φαντάσματα του παρελθόντος κατευνάζονται εύκολα. Δύσκολα θα μπορούσα να φανταστώ ένα πιο απαραίτητο βιβλίο για τούτη την πολιτική εποχή.

CELESTE NG

Είναι ένα πρωτόγνωρο μυθιστόρημα δρόμου, μια οικογενειακή ιστορία που κυριολεκτικά φλέγεται. Λυρικό και σπαρακτικό. Δεν θα διαβάσετε ποτέ ξανά κάτι παρόμοιο.

AYANA MATHIS

ISBN 978-960-569-870-6

9 789605 169870 6

Κωδ. μηχ/σης 25.124

www.epbooks.gr